

„Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 16. jaanuari 2018. a määruse nr 4 „Ettevõtjate võrkudega liitumise programm“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 16. jaanuari 2018. a määruse nr 4 „Ettevõtjate võrkudega liitumise programm“ muutmise määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Eelnõu koostamise vajadus on tingitud eesmärgist tõhustada määruse eesmärkide saavutamist ning lahendada menetluste käigus ilmnenud ebaselgused. Eelnõuga tehtavad muudatused käsitlevad sihtgruppi, abikõlblikke tegevusi, selgemate mõõdikute seadmist ning tehnilisi täpsustusi. Toetust laiendatakse liitumiseks gaasivõrguga ning elektriühenduse kvaliteedi parandamiseks, mis varasemalt abikõlblikud ei olnud. Toetuse sihtrühma sihitakse täpsemalt, saavutamaks eesmärkide paremat täitmist. Sel eesmärgil piiritletakse abikõlblikud tegevusvaldkonnad EMTAK jaotiste järgi. Muudatusega lisandub meetme eesmärkide hulka müügitulu kasv senise töökohtade arvu asemel. Samuti vähendatakse taotleja ja menetleja halduskoormust.

Eelnõu ja käesoleva seletuskirja on ette valmistanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna ekspert Kaupo Sempelson (tel: 625 6350, e-post: kaupo.sempelson@mkm.ee).

Eelnõu ja seletuskirja juriidilise ekspertiisi tegi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Anne-Ly Normak (tel: 715 3403, e-post: anne-ly.normak@mkm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Alljärgnevalt esitatakse eelnõu selgitused punktide kaupa.

Punktid 1, 2, 11 ja 13 täpsustavad meetme eesmärki alustava või varasema tegevuseta ettevõtja osas (kellega on võrdsustatud ettevõtja, kelle aastane müügitulu jääb alla 40 000 euro, st kes ei pea olema käibemaksukohustuslane). Kui seni oli nende ettevõtjate puhul eesmärgiks 2 töökohta palgafondiga 33 600 eurot aastas, siis arvestades nii automatiseerimist kui ettevõtja jätkusuutlikkust, on asjakohasem mõõdik müügitulu näitaja. Seega eeldatakse alustavatelt ettevõtjatelt kaks aastat pärast projekti lõppu müügitulu, mis on vähemalt viis korda suurem kui saadud toetussumma.

Punkt 3 laiendab toetust kaugkütte-, kaugjahutus- ja gaasivõrguga liitumiseks. Gaasiühenduse saamise toetamise võimaluse kohta on osa ettevõtjaid huvi üles näidanud, samuti sobib see hästi meetme eesmärkidega, mistõttu ei ole senise gaasivõrgu välistamise jätkamine põhjendatud. Sama kehtib ka kaugkütte- ja kaugjahutusvõrguga liitumise toetamise kohta, mille osas aitaks toetus tööstusel areneda.

Punkt 4 täpsustab meetme sihtgruppi. Kui seni oli meede suunatud kõigile ettevõtjatele, va üksikud välistused (alkohol, tubakas, hasartmängud ja kinnisvara rentimise eesmärgil), siis muudatus piiritleb taotlejate ringi kindlate EMTAK jaotistega. Programmi sihtrühmaks saavad taotluse esitamise hetkel äriregistrisse kantud ettevõtjad, kelle tegevusalaks on EMTAK jaotised B (mäetööstus), C (töötlev tööstus) või D (elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine). Abikõlblikuks saab alkoholi tootmine, mis on abikõlblik ka näiteks starditoetuse meetmes, mistõttu välistuse jätkamine antud programmis ei ole põhjendatud. Muudatus on vajalik,

kuna meetme eesmärgid on edukamalt võimalik saavutada just valitud valdkondades. Samuti on just valitud valdkondades tegu olulise ning arengut takistava kitsaskohaga. Valitud on valdkonnad, mille lisandväärtust on meetme abil teostatava investeeringuga võimalik oluliselt suurendada.

Punkt 5 on seotud eelneva punktiga, kuna sihtrühma kitsendamine kaotab ära vajaduse dubleerida seniseid välistusi (alkohol, hasartmängud ning kinnisvara rentimise eesmärgil). Tubakatoodete eraldi välistamine jääb endiselt ka piiritletud sihtrühma kontekstis relevantseks, kuid seda kajastab punkt 4. Samuti ei ole enam relevantne madala maksumääraga riikides registreeritud omanike välistamise nõue.

Punkt 6 ja 9 laiendavad meetme abikõlblikke tegevusi. Toetust saab edaspidi taotleda ka seadmete ostmiseks ja paigaldamiseks, mille eesmärk on parandada elektriühenduse kvaliteeti, st stabiliseerida erinevate elektrivoolu parameetrite kõikumist ning ennetada sellest tulenevaid probleeme. Abikõlblike seadmete all mõeldakse eelkõige toitepinge kõikumiste elimineerimiseks vajalike seadmete ostu ja paigaldust. Sellised seadmed on näiteks muuhulgas tööstusele mõeldud pingestabilisaatorid (USP-d), kaitsmed ja muud analoogsed tehnilised lahendused.

Elektriühenduse kvaliteedi tehnilised aspektid võib üldjoones jagada kaheks: varustuskindlus ning toitepinge kvaliteet. Varustuskindluse all mõistetakse toitepinge pidevust ehk selle olemasolu ja selle kvaliteedinäitajateks on ette teatamata katkestuste arv ning katkestuste summaarne ajaline kestus. Üksikust rikkest põhjustatud katkestuse maksimaalne lubatud kestus on toodud MKM 06.04.2005 määruses nr 42. Toitepinge kvaliteedi all mõistetakse olemasoleva toitepinge tunnussuuruste vastavust normeeritud väärtustele. Kehtivate õigusaktidega nõudeid toitepinge kvaliteedile esitatud ei ole, kuid MKM 06.04.2005 määruses nr 42 on jaotusvõrgu pingekvaliteedi tagamisel soovitatud lähtuda standardist EVS-EN 50160.

Toitepinge kvaliteet tarbija liitumispunktis sõltub väga erinevatest teguritest, milleks võivad olla jaotusvõrgu parameetrid, juhuslikud tegurid (loodusnähtused, avariid võrguettevõtja või tarbijate paigaldistes) aga ka lõpptarbija enda või teiste samas piirkonnas asuvate lõpptarbijate koormused. Käesoleva toetusmeetme raames on otstarbekas vaadelda eelkõige selliseid standardiga EVS-EN 50160 määratletud toitepinge tunnussuursusi, mille kvaliteedi parandamine on ühiskondlikku kogukulu arvestades kõige mõistlikum lõpptarbija juures.

Punkt 7 ja 8 võimaldavad senisest lihtsamalt rajada elektriühenduseks otseliini tootjalt taotlejani ilma võrguettevõtjata, kaotades kahe täiendava hinnapakumise nõude kui üks pakkujatest on ühtlasi tootja. Samuti täpsustatakse, et elektriühenduse kvaliteedi parandamiseks tehtavate investeeringute puhul peab olema kaks võrdlevat hinnapakumist.

Punkt 10 täpsustab sõnastust. Seni kasutatud mõisted võrguettevõtja ja võrguleping on korrektsed elektrivõrguga liitumise kontekstis (v.a otseliini puhul, kus vahendajat ei ole), kuid kuna abikõlblikke võrke on lisaks elektrile veel (vesi, kanalisatsioon, gaas, side), siis on korrektne üldistatult rääkida teenuse osutamise lepingust või otseliini puhul müügi lepingust. Samuti, kui teenuse osutamist või toote pakumist jätkatakse olemasoleva lepingu põhjal, ent investeering vastab määruse tingimustele, ei pea uut lepingut sõlmima, nt sideteenuste puhul.

Punkt 12 vähendab taotleja halduskoormust, kaotades nõude kaaskirja saamiseks kohalikul omavalitsusel. Kehtiv nõue on asjatu halduskoormus, millel ei ole sisulist põhjendust ning mille sisu ei mõjuta hindamistulemusi. Samuti täpsustatakse, mil juhul on vajalik võrdlevate

hinnapakkumiste olemasolu. Võrdlevaid hinnapakkumisi ei ole vaja elektri otseliini puhul ning võrguettevõtja hinnapakkumise olemasolul.

Punktid 14, 15, 16 ja 17 suurendavad menetluse tõhusust ning vähendavad menetleja (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus) halduskoormust, andes võimaluse loobuda hindamiskomisjonist. Samas jätab punkti sõnastus alles paindlikkuse, võimaldades hindamiskomisjoni kompetentse jätkuvalt projektide hindamisel kasutada. Hindamiskomisjonidega seonduvat reguleerib EASi sisekord.

Punktid 18 ja 21 on tehnilised ja keelelised parandused, et määruse tekst oleks üheselt mõistetav.

Punkt 19 kaotab lisatingimuse täitmise maksimaalse tähtaja, võimaldades senisest suuremat paindlikkust.

Punkt 22 täpsustab rakendussätet, määrates, et määruse muudatused hakkavad kehtima neile taotlustele, mis esitatakse pärast määruse muudatuste jõustumist.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud ja selle rakendamisega seotud tegevused, kulud ja tulud

Määruse muudatus võimaldab senisest suuremat hulka abikõlblikke tegevusi, et seeläbi tagada peamise eesmärgi ehk lisandväärtuse kasvu parem saavutamine. Määruse muudatused ei eelda täiendavaid kulusid. Väheneb nii taotleja kui menetleja halduskoormus.

5. Määruse jõustumine ja rakendussäte

Määrus jõustub üldises korras ning rakendub taotlustele, mis esitatakse pärast muudatuste jõustumist.

6. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile. Täiendavalt esitatakse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Tööandjate Keskliidule, Teenusmajanduse Kojale, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile ja Eesti Elektritööstuse Liidule.